

Mesterséges intelligencia a vállalkozásokban – lehetőség vagy kockázat?

Hogyan használjuk az MI-t úgy, hogy időt nyerjünk, de ne veszítsük el az ellenőrzést?

A mesterséges intelligencia néhány év alatt a technológiai cégek különlegességéből mindennapi munkaeszközzé vált. Levelet fogalmaz, táblázatot elemez, összefoglal egy hosszú dokumentumot, ötleteket ad egy kampányhoz, vagy segít az ügyfélszolgálati válaszok elkészítésében. Egy kis- és középvállalkozás számára ez valódi versenyelőny lehet: ugyanaz a feladat gyorsabban, kevesebb rutinszerű munkával végezhető el.

Az MI azonban nem „digitális munkatárs”, aki önállóan felel a döntéseiért. Meggyőzően fogalmazhat akkor is, ha téved, elavult információt használ vagy egyszerűen kitalál valamit. A vállalkozás felelőssége ezért nem szűnik meg attól, hogy egy szöveget, számítást vagy döntési javaslatot gép készített.

Hol teremthet valódi értéket?

- Adminisztrációban: levelek, jegyzőkönyvek, összefoglalók és belső útmutatók első változatának elkészítésében.
- Értékesítésben és marketingben: ajánlatok, kampányötletek, termékleírások és ügyfélkommunikáció előkészítésében.
- Adatfeldolgozásban: nagy táblázatok áttekintésében, eltérések és szokatlan mintázatok feltárásában.
- Ügyfélszolgálatban: ismétlődő kérdések rendszerezésében és választervezetek készítésében.
- Belső tudásmegosztásban: szabályzatok, kézikönyvek és korábbi dokumentumok gyorsabb keresésében.

A legjobb eredmény általában ott születik, ahol az MI nem végleges döntést hoz, hanem előkészíti az ember munkáját. A jó kérdés tehát nem az, hogy „kiváltható-e a munkatárs”, hanem az, hogy mely ismétlődő feladatoknál szabadítható fel értékes munkaidő.

Az öt legfontosabb kockázat

- Téves válasz: az MI magabiztosan közölhet nem létező jogszabályt, hibás számítást vagy félrevezető következtetést.
- Adatvédelem és titoktartás: ügyféladat, munkavállalói adat, üzleti titok vagy szerződés feltöltése külső rendszerbe jogosulatlan adattovábbítást is jelenthet.
- Szerzői jog: nem mindig tisztázható, hogy a létrehozott szöveg vagy kép milyen forrásokra épül, ezért a felhasználhatóságot külön ellenőrizni kell.
- Rejtett torzítás: kiválasztási, értékelési vagy árazási javaslatokban az MI korábbi adatokból származó egyenlőtlenségeket ismételhethet meg.
- Függőség: ha a munkafolyamatot teljesen egy szolgáltatóra építjük, egy díj-, feltétel- vagy rendszer-változás komoly működési kockázatot okozhat.

2026-ban már a szabályozásra is figyelni kell

Az Európai Unió MI-rendelete kockázatalapú megközelítést alkalmaz. Nem minden MI-használat minősül magas kockázatúnak, de a vállalkozásoknak tudniuk kell, milyen rendszereket és milyen célra használnak. Az MI-műveltségre vonatkozó előírás szerint a szolgáltatóknak és az alkalmazóknak intézkedéseket kell tenniük azért, hogy az MI-rendszerekkel dolgozók megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek. E szabály felügyelete és érvényesítése 2026 augusztusában megkezdődött.

Ez a gyakorlatban nem feltétlenül többnapos tanfolyamot jelent. Egy kisebb vállalkozásnál megfelelő kiindulópont lehet a használt MI-eszközök nyilvántartása, rövid belső szabályzat, szerepkörhöz igazított oktatás és annak dokumentálása, hogy ki, mire és milyen adatokkal használhatja az eszközöket. Személyes adatok kezelésekor az MI-rendelet mellett a GDPR követelményei is változatlanul irányadók.

5 gyakorlati lépés vállalkozóknak

- Készítsenek leltárt: mely munkatársak milyen MI-eszközt, milyen feladatra használnak?
- Határozzák meg a tiltott adatokat: ügyféladat, üzleti titok és bizalmas dokumentum csak kifejezetten jóváhagyott környezetbe kerülhessen.
- Legyen kötelező az emberi ellenőrzés: jogi, adózási, pénzügyi, személyügyi vagy ügyfelet érintő döntés ne alapuljon ellenőrizetlen MI-válaszon.
- Rögzítsék a felelősséget: mindig legyen kijelölt személy, aki a végleges tartalomért vagy döntésért felel.
- Oktassák a munkatársakat, és őrizték meg ennek rövid dokumentációját.

A szakértő szemével

A könyvviteli szolgáltatásban és a könyvvizsgálatban, valamint az igazságügyi szakértői munkában az MI már ma is sok időt takaríthat meg az adatok rendszerezésében és az eltérések azonosításában. A szakmai mérlegelést, a bizonyítékok értékelését és a felelősségvállalást azonban nem helyettesíti. Ugyanez igaz a vállalkozásokra is: az MI jó segédeszköz, de rossz döntéshozó, ha ellenőrzés nélkül használják.

A technológia segít, a felelősség marad

- Az MI legnagyobb előnye nem az ember kiváltása, hanem a rutinfeladatok gyorsítása.
- Bizalmas adatot csak ellenőrzött, szerződésesen és adatvédelmileg megfelelő rendszerben szabad használni.
- A végső döntésért és tartalomért mindig a vállalkozás, illetve az eljáró személy felel.
- Az MI-ismeretek fejlesztése és a használat belső szabályozása 2026-ban már nemcsak jó gyakorlat, hanem megfelelési kérdés is.

A mesterséges intelligencia tehát egyszerre lehetőség és kockázat. A különbséget nem maga a technológia, hanem a használat módja adja: ahol világos szabályok, megfelelő tudás és emberi kontroll van, ott az MI valódi versenyelőnyé válhat.

Homor József
könyvvizsgáló, adószakértő

Szakmai háttér: (EU) 2024/1689 rendelet (AI Act), az Európai Bizottság AI literacy tájékoztatója, valamint a NAIH 2026–2027. évi EDPB-munkatervről szóló tájékoztatása.